

Poděkování za podporu v roce 2010

Klub přátel Člověka v tísni

Vážení přátelé,

rádi bychom Vám přiblížili, jak jsme v roce 2010 využili příspěvky jednotlivých členů Klubu přátel Člověka v tísni a poděkovali za vaši trvalou podporu. V roce 2010 přesáhl počet členů a členek Klubu přátel šest a půl tisíce, což nám umožnilo pomáhat lidem na Haiti, v Kongu, Etiopii, v Barmě a na Srí Lance a v několika dalších zemích světa.

Díky Vaším pravidelným příspěvkům získali pomoc lidé v nejtěžších životních situacích. Na následujících stránkách se dočtete příběhy některých z nich a popis toho, jak jsme díky podpoře dárců z Čech a Moravy byli schopni pomáhat. Děkujeme Vám jménem všech, kterým jsme mohli pomoci. Bez Vaší podpory by naše práce často nebyla možná.

PITNÁ VODA, STANY A JÍDLA PRO HAITI

Ihned po zemětřesení na Haiti vyhlásil Člověk v tísni veřejnou sbírku na pomoc obětem. Díky pravidelným příspěvkům členů Klubu přátel jsme mohli reagovat okamžitě a nečekat až se na sbírkovém účtu shromáždí první dary. V počátku zajišťovali distribuci pomoci naši partneři na místě, později dorazili i pracovníci z ČR. V prvních týdnech jsme se soustředili na přístup k pitné vodě pro jedenáct tisíc lidí v provizorních táborech. Více než tisíc lidí bez přístřeší dostalo rodinné stany a distribuce byla doplněna i o potraviny

ČEŠTÍ ZDRAVOTNÍCI NA HAITI OŠETŘILI 2 000 LIDÍ

Deset dní po katastrofě odletěl na Haiti šestičlenný zdravotnický tým Člověka v tísni, který na místě působil téměř tři týdny. Dva lékaři se zapojili do práce v polní nemocnici v hlavním městě Haiti, kde ošetřovali především otevřené rány a zlomeniny. Další část zdravotnického týmu – lékařka a tři zdravotníci – poskytovali lékařskou pomoc v provizorních táborech v Port-au-Prince. Setkali se zejména se špatně zahojenými ranami, infekcemi a dýchacími potížemi.

„Pomáhali jsme tam řešit pooperační stavy pacientů, kteří například přišli o nohu. Po amputaci by se jen těžko dostali k nějakým převazům, protože v polních nemocnicích se řeší jen těžké stavy. Velmi důležitý byl také náš zákrok u těžkého poranění nohy u desetileté holčičky, rána by za chvíli zhnisala a o nohu by přišla,“ vzpomíná český záchranář Jiří Černý. Spolu s dalšími kolegy z ČR ošetřili přes dva tisíce lidí.

STAVBA PROVIZORNÍCH OBYDLÍ A PITNÁ VODA

Zhruba 1 400 rodinám je distribuován materiál na stavbu provizorních obydlí. Jedná se o velké nepromokavé plachty a materiál pro jednoduchou dřevěnou konstrukci. Peníze z Česka pomáhají financovat i veřejně prospěšné práce v hlavním městě. Zhruba sedm set lidí z nejpostiženějších oblastí Port-au-Prince se díky nim zapojilo do odklizení trosek v ulicích, stavby záchodů a sprch nebo zpevňování silnic. Denně si tak mohli vydělat pět dolarů.

V Petit Goave jsme s partnery postavili dvě stanice na úpravu vody. V místě s naprosto zničenou infrastrukturou dokáží za dvanáct hodin vyprodukovat 15 000 litrů pitné vody a 20 000 litrů vody užitkové.

STANOVÉ ŠKOLY A DĚTSKÁ CENTRA

V provizorních táborech v Port-au-Prince a Petit Goave otevřel Člověk v tísni spolu s partnery osm dětských center. Využívá je dohromady přes dva a půl tisíce dětí ve věku od čtyř do čtrnácti let. Nabízí jim především smysluplné využití volného času, ale také psychologickou pomoc a možnost vyrovnat s prožitými traumaty.

„Bydlíme s maminkou ve stanu tady za rohem v kempu Dahomey. Je mi dvanáct let. Škola je zavřená a moc mi chybí. Nejradši jsem měla francouzštinu. Teď chodím sem do dětského centra. Ráda kreslím a baví mě, když nám hrajou na kytaru a my zpíváme. Taky jsem tu potkala nové kamarády. Chodím sem každý den, protože nemám co dělat. Taky mně hrozně baví skákání přes lano. Dvě děcka s tím točí a třetí skáče,“ popsalo svou situaci jedno z dětí, které našlo útočiště v dětském centru Člověka v tísni.

S podporou agentury OSN a finské organizace FLM jsme vybudovali 37 provizorních stanových škol v městečku Petit Goave pro více než 7 000 studentů. Připravujeme i projekt stavby nových školních budov ze dřeva. Tyto budovy jsou konstruované tak, aby byly odolné vůči hurikánům i zemětřesením.

Na místě působí několik našich českých pracovníků, kteří kontrolují, že peníze získané od dárců jsou využity tím nejlepším možným způsobem. Na Haiti budeme pracovat i v roce 2011. Míra potřeby pomoci na místě je stále alarmující. Přes milion lidí žije na Haiti stále ve stanech nebo pod plátěnými přístřešky a většina budov škol či nemocnic nebyla dosud opravena. Jednou z našich priorit je také prevence šíření cholery.

SUCHO V ETIOPII

V roce 2010 se díky Klubu přátel a podpoře českého Ministerstva zahraničních věcí podařilo ochránit před hladem přes tisíc rodin místních farmářů. Oblast Somali na východě Etiopie je pravidelně sužována suchem, které bývá náhle vystřídáno ničivými záplavami. Člověk v tísni se proto zaměřil na obnovu zavlažovacího kanálu v délce 7,5 km, který v době záplav přivede vodu až na pole farmářů. Díky takto přivedené vodě je možné nově obdělat další pole a zvýšit jejich výnosnost. Díky vyšší zemědělské produkci se odstraní dlouhodobá závislost farmářů na humanitární potravinové pomoci.

Kopání kanálu se zúčastnilo 1 000 rolníků, kteří za práci dostali jídlo pro sebe i své rodiny. Zemědělství v oblasti je na velmi nízké úrovni a farmáři proto byli Člověkem v tísni vyškoleni v modernějších zemědělských postupech, jako je používání organického hnojiva, efektivní způsoby setí, orby a zavlažování. Dvě stě nejchudších farmářů dostalo základní zemědělské nástroje jako motyky a rýče. Rodiny, které neměly setbu, dostaly k zasetí zrna kukuřice.

Třicet chudých žen získalo nový zdroj obživy. Po školení v základních dovednostech drobných podnikatelů si tyto ženy za podpory Člověka v tísni otevřely vlastní drobnou živnost. Vzniklo tak 14 malých obchůdků se základními potravinami, šest obchůdků s oděvy, pekárna, včelařství a pět chovů kuřat.

Osmnáctiletá Ifrah vychovává svoje dítě sama. Její manžel totiž před dvěma lety onemocněl a zemřel. Žije se svými vzdálenými příbuznými a jejím snem je uživit sebe a své dítě. „Prošla jsem kurzem podnikání Člověka v tísni a teď bych si hrozně ráda otevřela malý obchůdek s potravinami. Tak budeme s dítětem soběstační a nebudeme viset na krku příbuzným,“ říká Ifrah.

NÁVRAT UPRCHLÍKŮ NA SRÍ LANCE

Společnost Člověk v tísni začala na Srí Lance pracovat v lednu 2005, krátce poté, co zemi zasáhla vlna tsunami. V posledním roce se ale zaměřujeme především na pomoc lidem, kteří se po válce mezi Tamilskými tygry a vládou vracejí do svých vesnic a snaží se začít nový život. Mnohé z navracených rodin našly při návratu jen poničené budovy a zpustošená pole. Většina z nich jsou přitom zemědělci živící se pěstováním rýže a zeleniny a chovem dobytka.

Z peněz shromážděných jednotlivými členy Klubu přátel jsme mohli pomoci 612 rodinám. Přímo z Klubu přátel byly hrazeny vodní pumpy pro potřeby zavlažování, které je pro úspěšné pěstování rýže a zeleniny naprosto klíčové. Na Srí Lance pomáhaly i peníze získané v ČR díky projektu www.skutecnýdarek.cz ze kterých jsme nakoupili 5 000 slepic a kuřat. Stavba kurníků a odborná školení o způsobu chovu, prevenci a léčbě nemocí darovaných zvířat byla většinou hrazena z peněz Klubu přátel. Pomáháme také s rekonstrukcí padesáti domů, které byly za války zničeny. Projekt je založen na aktivním přístupu samotných rodin, které provádí veškerou neobdobnou práci na opravě svého domu samy. Člověk v tísni dodává materiál, řemeslníky a odborný dozor.

Devětapadesátiletý Selveswara je spokojený. Na jeho domě se díky podpoře z ČR podařilo vztyčit novou střechu. I jeho vesnice zažila válečné běsnění a její lidé žili několik let ve strachu. „*Nejprve jsme byli nuceni opustit dům v roce 1997. Když jsme se po čtyřech letech vrátili, našli jsme dům velmi poničený a dokázali ho jen provizorně opravit. Podruhé jsme utíkali v srpnu 2008 a vím, že v tom období opustilo své domovy dalších 300 000 lidí,*“ říká Selveswara. Od února 2010 jsou zpět. Další příjemce pomoci, pan Sisluachandran, se ihned po návratu pustil do přípravy polí k zasetí zeleniny a rýže. Tuto sezonu bude moci poprvé po dlouhé době prodat cibuli, čili, dýně, lilek a mrkev.

POMOC ŽENÁM A SIROTKŮM V KONGU

Kongo je jednou z největších a zároveň nejchudších zemí Afriky. Válka zde skončila před více než sedmi lety. Na východě země, kde působí Člověk v Tísni, však nadále operují velké ozbrojené skupiny. Ženy a dívky zde čelí strachu ze znásilnění, které se stalo jednou ze zbraní rebelů. Člověk v Tísni pracuje v provincii Jižní Kivu od roku 2008. Postupně jsme vedle Klubu přátel získali další významné dárce, jakými jsou například česká a španělská vláda a EU, ale bez prvotního impulsu a prostředků z Klubu bychom v této zemi nemohli začít pracovat.

Mezi naše hlavní priority patří pomoc venkovským zdravotnickým střediskům. Vybavujeme je základním lékařským materiálem a školíme personál. Díky podpoře Klubu přátel jsme zahájili stavbu nové porodnice a konzultačního centra v oblasti Bunyakiri. Dlouhodobě také pomáháme obětem sexuálního násilí.

Devatenáctiletou Riziki před více než dvěma lety při práci na poli napadli rwandští rebelové a odvedli s sebou do tábora v buši. Tam s nimi byla nucená po dva roky žít a jednomu z nich sloužit jako žena. Po necelém roce a půl v zajetí porodila dceru Mazambi. Když byli rwandští rebelové zahnáni hlouběji do buše konžskou armádou, nechali své ženy uprchnout zpět do své vesnice. Riziki se tak společně s dalšími sedmi dívkami mohla vrátit domů a stala se jednou z mnoha žen, kterým Člověk v Tísni pomáhá.

Úspěšně jsme dokončili roční projekt, který zajistil 60 000 lidem snadnější přístup k pitné vodě. Pracujeme i ve 42 základních školách, kam dodáváme pomůcky a školíme učitele. Podpořili jsme stavbu nové budovy v dětském centru v oblasti Katana, aby děti mohly žít v důstojnějších podmínkách. Celkem zde bude žít 100 dětí, kterým jsme pomohli i nákupem hospodářských zvířat z projektu www.skutecnydarek.cz.

POMOC NA TIBETSKÉ NÁHORNÍ PLOŠINĚ

Západní čínskou provincii Čching-chaj zasáhlo zemětřesení o síle 6,9 stupňů Richterovy škály 14. dubna 2010. Více než 12 tisíc osob utrpělo při katastrofě zranění. Na některých místech přírodní katastrofa zničila přes 80 procent domů.

Více než 30 tun potravin, 144 zateplených stanů, přes tři sta skládacích postelí, teplých přikrývek a dalšího materiálu nutného k přežití v těžkých podmínkách Tibetské náhorní plošiny dopravila v několika konvojích italská organizace Asia Onlus ve spolupráci s Člověkem v tísni.

Jídlo a materiál, který byl přímo distribuován mezi 2 200 lidí, z velké části uhradili čeští dárci. Čtyři konvoje v květnu a v červnu dovezly v rámci druhé vlny distribucí pomoc učitelům a studentům Třetí základní školy prefektury Jü-šu. *„Učitelé žijí v provizorních táborech nebo na troskách svých domů. Proto jsme mezi ně rozdělili speciální zateplené stany, skládací postele a lůžkoviny, kamna na uhlí, solární panely a další materiál,”* popsal situaci na místě Andrea dell'Angelo z italské organizace Asia Onlus. Učitelé a jejich rodiny, tak mohli čelit zimě, která do oblasti přišla už v září. Lidé budou muset v těchto stanech přežít pravděpodobně dva až tři roky.

Konvoje také přivezly jídlo pro 1 500 studentů školy, která byla při dubnovém zemětřesení téměř celá zničena. *„Žáci pochází většinou z chudých rodin bývalých kočovníků, kteří přišli do města už před zemětřesením za vidinou lepšího života. Pravidelné obědy, které škola díky dodávce potravin může nyní připravovat, zaručují přísun potravin pro tyto děti a zároveň ulehčuje jejich rodinám,”* dodal dell'Angelo.

NEJVĚTŠÍ HUMANITÁRNÍ KATASTROFA ROKU – PÁKISTÁN

Silné monzunové deště a následné záplavy zasáhly zhruba třetinu území Pákistánu na konci července. Podle zpráv OSN postihly zhruba 20 milionů lidí. Povodňová vlna ničila domy, zaplavovala pole a v mnoha oblastech smetla cesty a zničila zdroje pitné vody.

Člověk v tísní vyslal do oblasti ihned po povodni své koordinátory a několik dní po kulminaci povodňové vlny začal na místě rozdělovat desítky tisíc tablet na čištění pitné vody a později pravidelně zásoboval pitnou vodou 40 000 lidí. V následujících dnech jsme zaměstnali 3 000 místních lidí, kteří se podíleli na odklizení následků záplav, čištění studní a odvodňovacích kanálů.

V prvních distribucích jsme rozdělili stany, příkrývky a další materiál pro více než 800 rodin. „Rozdali jsme 400 stanů, 900 stanových plachet, víc než 4 000 dek a kýblů na vodu,“ říká Mohammad Hamid, místní pracovník Člověka v tísní. „Nejdřív požádáme představitele komunit, ať nám řeknou, kdo byl nejvíc postižený, poté vybrané lidi navštívíme, ověříme jejich situaci a následný den od nás dostanou materiál. Takto se snažíme předejít konfliktním situacím, protože pomáháme skutečně těm nejpotřebnějším a lidé ve vesnicích to vědí a souhlasí s tím. Proto s distribucí nemáme žádné problémy,“ dodává Hamid.

Člověk v tísní na konci srpna 2010 začal rozšiřovat svoji pomoc i do nejpostiženějších oblastí provincie Pandžáb. Humanitární pomoc zde distribuujeme do zhruba 40 vesnic. V první fázi, jen necelé dva týdny po opadnutí vody, začal Člověk v tísní s leteckými distribucemi materiální pomoci. Pomocí vrtulníků do oblasti dopravil desetitisícům lidí tzv. rodinné sady, které obsahují pevné nepromokavé plachty, provazy, nářadí na opravy domů, hrnce, pánve, příkrývky

nebo i hygienické potřeby jako je mýdlo, ručníky, moskytiéry a purifikační tablety. Jedna rodina dostává materiál v hodnotě zhruba 2 800 korun. To představuje pro nemajetné bezzemky několikaměsíční výdělek.

V říjnu začaly důležité distribuce osiva, hnojiva a krmiva pro zhruba 3 000 farmářů. Více než 150 tun osiva a 480 tun hnojiva a krmiva pro dobytek umožnil zemědělcům ještě do listopadu zúrodnit pole. Příští rok tak nebudou závislí jen na humanitární pomoci.

„Lidé se postupně vrací do svých vesnic, rekonstruuji svá obydlí, snaží se navázat na svůj život před katastrofou. Bez pomoci by to ovšem zvládli těžko. Voda jim odnesla vše, co nestihli zachránit – dům, dobytek, zásoby mouky a osiva,“ popisuje situaci na místě pracovník Člověka v tísní Jiří Krejčí. „Náš tým se od začátku nezastavil, potřeby mezi lidmi byly obrovské a naše kapacity omezené. Distribuce matrací, dek, nářadí, plachet a hygienických potřeb pro tisíce rodin byla hlavním úkolem. Ke konci října jsme se museli vrhnout na další zásadní problém – distribuci osiv v provincii Punjab, která je hlavním zdrojem pšenice pro celý Pákistán. Pokud by lidé tuto sezónu nezaseli, hrozila by celostátní potravinová krize.“

„Pro náš tým ale distribuce osiv rozhodně neznamená konec práce, spousta rodin stále přežívá ve stanech a přicházející zima situaci neulehčila. Stavba jednopokojových domků, rekonstrukce studní, latrín, oprava veřejných komunikací, protipovodňových zábran, to vše je ještě před námi, ale minimálně depresivní pohled na měsíční krajinu pomalu střídá barva zelené pšenice plná optimismu.“ zakončuje Jiří Krejčí.

Pomoc v Pákistánu je hrazena primárně ze zdrojů EU a dalších institucí včetně české vlády. Peníze z Klubu přátel a sbírky SOS Pákistán umožnily vyslat okamžitě po katastrofě na místo tým z ČR a zahájit rychlou pomoc tam, kde byla nejvíce potřeba.

OBRANA LIDSKÝCH PRÁV – BARMA, BĚLORUSKO, KUBA

V roce 2010 Člověk v tísni i nadále využíval čtvrtinu příspěvků členů Klubu přátel na podporu politických vězňů a jejich rodin, prodemokratických aktivistů, nezávislých novinářů a občanských iniciativ. V Barmě, která je jednou z nejtvrdších současných diktatur, Člověk v tísni v roce 2010 rozdělil dvakrát drobný příspěvek 58 rodinám politických vězňů na nákup potravin a léků. V této zemi podporujeme i síť nezávislých novinářů. V Bělorusku Člověk v tísni v roce 2010 nejvíce pracoval s rodiči mladých aktivistů. Není překvapivé, že v represivním prostředí Běloruska přichází nejvíce iniciativy právě od mladých lidí. Na podobně represivní Kubě jsme díky podpoře z Klubu přátel v roce 2010 pomohli 55 rodinám politických vězňů v podobě léků i financí na nákup základních potravin. Podpořili jsme i 45 pronásledovaných nezávislých novinářů a 26 projektů skupin občanských aktivistů.

PROPUŠTĚNÍ ČÁSTI POLITICKÝCH VĚZŇŮ NA KUBĚ

Hluboká ekonomická recese donutila kubánský režim ustoupit mezinárodnímu tlaku. Během léta proto bylo propuštěno 39 politických vězňů pod podmínkou okamžitého exilu. Politický azyl, který nabídla Česká republika, přijal Rolando Jiménez Posada a jeho rodina.

Během sedmi let Rolandova věznění žila jeho rodina pod značným tlakem režimu a přežívala jen díky podpoře přispěvatelů Klubu přátel. Rolando Jiménez se svého vnitřního přesvědčení nevzdal ani ve vězení, mimo jiné proto, že je vzděláním advokát a zná tak mechanismy státní represe. Odmítal nosit vězeňský mundúr a velkou část trestu proto strávil na samotce. Jediné, co ho trápilo, byla starost o rodinu. Když se pak naskytla možnost získat politický azyl v České republice, ihned souhlasil. Přijetí v Česku pro něj však není vytouženým happy endem, ale začátkem náročné cesty.

KLUB PŘÁTEL ČLOVĚKA V TÍSNI V BARMĚ

Ve východní Barmě probíhá nejdéle trvající občanská válka na světě. Obyvatelé zde čelí jednomu z nejrepresivnějších režimů současnosti. Uvnitř Barmy žije zhruba půl miliónu uprchlíků. Další milion lidí uprchl za hranice. Dary členů Klubu přátel společnosti Člověk v tísni pomáhají již od roku 2004 politickým vězňům a jejich rodinám a podporují rodící se občanskou společnost. V letech 2008 – 2009 byly aktivity Člověka v tísni rozšířeny o humanitární pomoc lidem v oblastech zpustošených cyklonem Nargis.

V roce 2010 jsme podpořili také činnost zdravotnických organizací, které pomáhají etnickým menšinám žijícím v nejvíce sužovaných pohraničních oblastech východní Barmy. Podporujeme 85 mobilních zdravotnických týmů, které vyráží na tříměsíční cykly do oblastí zasažených boji, aby poskytly zdravotní pomoc uprchlíkům. Zdravotníci ošetřují zranění, léčí běžná průjemová a infekční onemocnění, malárii a také asistují u porodů. Podporujeme i stavbu nemocnice pro 12 000 lidí v uprchlickém táboře v Loi Tai Lang. Člověk v tísni podpořil i obnovu vojáky zničených 35 bambusových domů a dřevěné školy a zásobování vesnice Tha Dah Der léky a zdravotnickým materiálem.

Malárie zabíjí v Barmě více lidí než jakákoliv jiná nemoc. V roce 2010 jsme ve východní Barmě podpořili antimalariky 10 vesnických zdravotních středisek, jako doplněk k distribucím moskytiér. Střediska vede personál vyškolený v Thajsku a slouží ve spádových vesnicích asi 60 tisícům lidí. Střediska jsou vybavena jednoduchou laboratoří na diagnózu malárie, ale chybí jim prostředky na nákup léků.

POVODNĚ DOMA

V srpnu zasáhly ČR další ničivé povodně. Díky obrovské lidské solidaritě se na sbírkovém kontě SOS Povodně velice rychle sešlo téměř 30 milionů korun, které nám umožnily pomoci postiženým. V prvních dnech jsme se soustředili na dodávky nářadí a čisticích prostředků. Vyslali jsme i 200 dobrovolníků, kteří v postižených lokalitách pomáhali vybraným rodinám. V následujících měsících jsme se soustředili na finanční pomoc nejhůře postiženým rodinám. Program pomoci rodinám pokračuje i v roce 2011. Vzhledem k tomu, jak velká částka se díky štědrosti našich dárců na sbírkovém kontě shromáždila, nevyužili jsme fond Klubu přátel a ušetřené prostředky použili v dalších zemích popsaných v této zprávě.

Dovolte mi ještě jednou poděkovat za Vaši důvěru, bez které by naše pomoc mnohdy nebyla možná. Ve skutečnosti pomáháte Vy. My se snažíme jen co nejlépe vlastní pomoc realizovat tam, kde jí lidé opravdu potřebují.

S úctou,

Šimon Pánek

ředitel společnosti Člověk v tísni

Klub přátel Člověk v tísni, o. p. s.

Šafaříkova 24, 120 00 Praha 2, Tel.: (+420) 608 129 140

Číslo bankovního účtu Klubu přátel: 44 55 44 / 0300 u ČSOB

e-mail: kp@clovekv tisni.cz

www.clovekv tisni.cz/klub

